

Warszawa, dnia 5.11.2009 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław TROCIUK

RPO-627939-IX-9003.2/09/WK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

ppłk Krzysztof Bondaryk

Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego

ul. Rakowiecka 2A

00-993 WARSZAWA

szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się Pan D. M.
w sprawie niezgodności
przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w
sprawie warunków przyznawania funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa
Wewnętrznego nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg (Dz.U. Nr 143, poz.
1034) z art. 2 i 32 Konstytucji RP.

Przepis § 2 ust. 1 wyżej cytowanego rozporządzenia określa, że
funkcjonariuszowi pełniącemu służbę przez okres roku kalendarzowego przyznaje się
nagrodę roczną w wysokości 50% jednomiesięcznego uposażenia. Tymczasem
funkcjonariuszom wszystkich innych służb mundurowych takim jak: Policji,
Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służby Więziennej Agencji Wywiadu,
Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby
Wywiadu Wojskowego, Biura Ochrony Rządu przysługuje prawo do nagrody rocznej w
wysokości jednomiesięcznego uposażenia. Zdaniem zainteresowanego, zaprezentowany
stan prawny jest niezgodny z zasadą demokratycznego państwa prawnego oraz zasadą
równości i zakazem dyskryminacji.

Pragnę zaznaczyć, iż Rzecznik Praw Obywatelskich podziela pogląd wyrażony
przez wnioskodawcę. Przedstawiony problem był już przedmiotem wystąpienia

Rzecznika do Prezesa Rady Ministrów z dnia 9.07.2002 r. nr RPO-413440-IX-903/02/WK (w załączeniu kopia wystąpienia i uzyskanej odpowiedzi). W niniejszym wystąpieniu Rzecznik zwrócił uwagę, iż „*analiza ustaw regulujących stosunki służbowe funkcjonariuszy ABW, AW, Policji, SG, BOR dowodzi, że stosunek służbowy funkcjonariuszy ABW i AW jest porównywalny ze stosunkami służbowymi wyżej wymienionych funkcjonariuszy wykonujących zadania z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego państwa oraz jego ochrony. Zgodnie z poglądem przeważającej części doktryny prawa i orzecznictwa sądowego stosunki służbowe w służbach mundurowych są stosunkami o charakterze administracyjno-prawnym. Ustawy regulujące zadania tych służb stawiają identyczne wymagania ich kandydatom, podobny sposób nawiązywania stosunku służbowego (mianowanie), podobny sposób pełnienia i zwolnienia ze służby (w tym z uwagi na ważny jej interes). Nakładają też na nich zbliżone obowiązki i zadania oraz ograniczenia w zakresie korzystania z pełni praw obywatelskich. Jednym z podstawowych elementów stosunku służbowego jest obowiązek wykonywania rozkazów wydawanych przez przełożonych. Służba funkcjonariuszy oparta jest na daleko posuniętej hierarchii o ściśle określonym zakresie obowiązków, wymaga ze swej istoty pełnej dyspozycyjności oraz poświęcenia w wykonywaniu zadań - niejednokrotnie zakończonych utratą największego dobra, jakim jest zdrowie i życie. Podobny jest sposób wynagradzania (pobieranie uposażeń) i premiowania. Zbliżona do siebie jest także odpowiedzialność dyscyplinarna i karna funkcjonariuszy. Systematyka ustaw o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu, Policji, Straży Granicznej oraz Biurze Ochrony Rządu (układ rozdziałów i ich zakres podmiotowy) jest również podobny. Istniejące różnice dotyczą jedynie specyfiki i charakteru poszczególnych służb oraz przedmiotowego zakresu ich działania.*

Zdaniem Rzecznika, wymienione powyżej kryteria są relewantne dla funkcjonariuszy niniejszych służb chroniących bezpieczeństwo i porządek publiczny w odniesieniu do sytuacji uzyskiwania przez nich nagrody rocznej w wysokości 100% miesięcznego uposażenia za okres służby jednego roku kalendarzowego. (...) Powyższe rozporządzenie pozostaje nadal w obiegu prawnym na podstawie art. 232 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676) który określa, że do czasu wydania przepisów wykonawczych

przewidzianych w tej ustawie stosuje się przepisy dotychczas obowiązujące, o ile nie są z nią sprzeczne. Z kolei obowiązujący przepis art. 125 ust 2 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu zobowiązuje Prezesa Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzeń odrębnie dla każdej Agencji, warunki przyznawania funkcjonariuszom nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg, uwzględniając sposób ustalenia okresu służby warunkującego nabycie prawa do nagrody rocznej, wysokość tej nagrody, przesłanki jej obniżenia i przypadki kiedy nagroda ta nie przysługuje, termin wypłaty nagrody rocznej, okoliczności uzasadniające przyznanie funkcjonariuszowi nagrody uznaniowej i zapomogi, właściwość przełożonych oraz tryb postępowania w tych sprawach.”

Z uzyskanej odpowiedzi od Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2002 r. wynikało, że wówczas trwały „*prace legislacyjne nad projektami aktów wykonawczych do ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676). Art. 125 ust. 2 tej ustawy upoważnił Prezesa Rady Ministrów do określenia, w drodze rozporządzeń, odrębnie dla każdej Agencji, warunków przyznawania funkcjonariuszom, nagród uznaniowych i zapomóg, uwzględniając sposób ustalenia okresu służby warunkującego nabycie prawa do nagrody rocznej, wysokości tej nagrody, przesłanek jej obniżenia i przypadków, kiedy nagroda nie przysługuje, terminu wypłaty nagrody rocznej, okoliczności uzasadniających przyznanie funkcjonariuszowi nagrody uznaniowej i zapomogi, właściwości przełożonych oraz trybu postępowania w tych sprawach. Przepisy rozporządzeń dotyczące nagrody rocznej przysługującej funkcjonariuszom obu Agencji, są opracowywane przy uwzględnieniu m.in. konstytucyjnej zasady równości określonej w art. 32 Konstytucji RP. Tym samym przedmiotem analizy są także rozwiązania prawne w zakresie nagród rocznych, zawarte w aktach wykonawczych do innych ustaw pragmatycznych (o Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Biurze Ochrony Rządu). Dlatego stanowisko Rzecznika, prezentowane w odniesieniu do równego traktowania funkcjonariuszy tych służb w sytuacji uzyskiwania przez nich nagrody rocznej w wysokości 100% miesięcznego uposażenia za okres służby jednego roku kalendarzowego będzie stanowiło przesłankę do podjęcia rozstrzygnięć w dalszych pracach legislacyjnych nad projektami tych rozporządzeń.”*

Wydane rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2002 r. w sprawie warunków przyznawania funkcjonariuszom Agencji Wywiadu nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg (Dz.U. Nr 215 poz. 1822 z późn. zm.) zostało dostosowane do uwag zgłaszanych przez Rzecznika, gdyż w jego § 2 ust. 1 wprowadzono zapis, iż funkcjonariuszowi Agencji Wywiadu pełniącemu służbę przez okres roku kalendarzowego przyznaje się nagrodę roczną w wysokości jednomiesięcznego uposażenia. Z kolei wydane później rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie warunków przyznawania funkcjonariuszom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nagród rocznych, nagród uznaniowych i zapomóg (Dz.U. Nr 143, poz. 1034), z nieznanych Rzecznikowi powodów, nie zostało dostosowane do zasady równości określonej w Konstytucji. Przepis § 2 ust. 1 tego rozporządzenia określa, że funkcjonariuszowi pełniącemu służbę przez okres roku kalendarzowego przyznaje się nagrodę roczną w wysokości 50% jednomiesięcznego uposażenia.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), zwracam się do Pana Ministra o wskazanie przyczyn, które spowodowały, że dotychczas nie nastąpiła zmiana przepisów w interesującym zakresie.

Z poważaniem

